

«Bracia nasi!, — kończą konfederaci swój akt, — wołamy do was!, wznosimy ręce nasze do was za tą wspólną ojczyzną, która ginie, a którą wy zachować możecie. Nie idzie tu o nas tylko: zginiecie i wy, gdy Rzeczpospolita ginąć będzie. Pomnijcie, że gdzie się sadowi tyranja, tam na czas zwlec zgon swój można, ale go nie umknąć. Później lub prędzej wszystko, co tchnie wolnością, pod ciężarem despotyzmu upaść musi».

Rezultatem konferencji ministrów petersburskich z panami polskimi było umówienie zasad nowej konstytucji, mającej zastąpić ustawę rządową z 3 maja; obok tego obmyślenie planu łącznego działania malkontentów z armją rosyjską.

Przyszła konstytucja Rzeczypospolitej ma się opierać na dwudziestu trzech zasadach, z których ważniejsze są następujące:

Nie dozwala się, pod grozą najcięższej odpowiedzialności, nikomu i nigdy proponować pod jakimkolwiek pretekstem sukcesyjności tronu polskiego.

Zabrania się pod taką odpowiedzialnością obierania następcy za życia króla.

Prawa kardynalne, wyszczególnione w tak zwanym akcie osobnym drugim z r. 1768, mają być wznowione, w szczególności zaś potwierdzony zostanie artykuł XXI.

Władza hetmańska, jako przeciwwaga królewskiej, utrzymana zostanie w zakresie konstytucji sejmu z r. 1717 lub czasów panowania Augusta.

Wszystko, co uchwalono na ostatnim sejmie ku uszkodzeniu unii z Litwą, zostanie uchylone.

Skasowane będzie prawo, dotyczące sprzedaży starostw.

Nikt nie może być pozbawiony życia, czci, majątku i urzędu bez wyroku sądowego.

Wychowanie młodzieży nie ma nigdy znajdować się w rękach królewskich, zastosowane zaś będzie do ducha zasadniczych praw Rzeczypospolitej.

Niewolno wносить na sejm żadnego projektu, obrażającego religię, uwłaczającego swobodom i prawom kardynalnym.

Zabrania się publikować pism, obrażających prawo.

Podatki, uchwalone na ostatnim sejmie będą zmniejszone.

Do rang oficerskich w wojsku polskim dopuszczeni tylko Polacy stanu szlacheckiego.

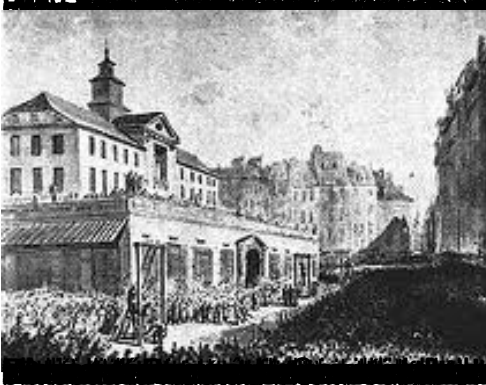
Liberum veto ma być przestrzegane we wszystkich wypadkach, przewidzianych przez prawo. Sprawy wojny, pokoju, pomnożenia armii, powiększenia podatków, traktaty i inne materje ważniejsze decydowano będą jednomyślnością zarówno na sejmach wolnych, jak konfederackich.

Stanowisko prawne dysydentów utrzymane będzie według konstytucji z r. 1775.

Zasady te pomieszczone zostaną w *pactach conventach*.

"[...] nie przywykli do kajdan, które konstytucja 3-go maja na nas włożyła". W obronie praw kardynalnych.

Wpisany przez Władysław Smoleński
niedziela, 29 kwietnia 2012 22:31

"[...] nie przywykli do kajdan, które konstytucja 3-go maja na nas włożyła". W obronie praw kardynalnych.

Wpisany przez Władysław Smoleński
niedziela, 29 kwietnia 2012 22:31

Kopia
Stanisław August etc. —
Ustępnie widok najdotychczasowej do wzięcia całej Królestwa
i całej Rzeczypospolitej w tym, abyśmy do Ojca Królestwa i do
jego wyznaczonego, Przenajmniej i interesowania się, Najwyższej
władzy Królestwa, Celem tego wyznaczonego być się; po
władzi Królestwa i zyskaniem tej władzy, tudzież zyskaniem
władzy, tudzież zyskaniem w wszelkich wyznaczeniach, tudzież
władzy, tudzież zyskaniem w wszelkich wyznaczeniach, tudzież
do Zosta w tym, tudzież zyskaniem, tudzież zyskaniem, tudzież
zyskaniem, tudzież zyskaniem, tudzież zyskaniem, tudzież zyskaniem
1791. R. K.